

Vijesti

Boravak predsjednika Radne grupe za stočarstvo RZ »Alpe-Jadran« i suradnika u Hrvatskoj

U Radnu zajednicu ALPE-JADRAN učlanjeno je danas 18 federalnih jedinica iz 5 država (Jugoslavije, Austrije, Italije, Mađarske i Savezne Republike Njemačke) a rad se odvija u devet raznih komisija.

Zajednica se bori za zajedništvo u kojem svako zadržava i razvija svoj identitet. Peta komisija je za poljoprivrednu i šumarstvo, osnovana 1981, a unutar nje osnovana je 1988. Radna grupa za stočarstvo koje je nosilac vlada pokrajine Veneto. Izvršenje poslova vlada je povjerila Institutu za mlječarstvo, sirarstvo i agro-prehrambenu biotehnologiju u Thieni (starom centru sirarske proizvodnje).

Taj institut, pod rukovodstvom dr. Luigia Bartoli organizirao je do sada 2 dvodnevna skupa radne grupe, na kojima su sudjelovali i stočarski stručnjaci iz Hrvatske. Prijedlozi za daljnja zajednička istraživanja su:

- Problemi unapređenja uzgoja simentalske pasmine;
- Ujednačavanje kriterija i metoda procjenjivanja rasplodnih bikova;
- Genetske varijacije kapa-kazeina u mlijeku goveda i utjecaj na mliječne proizvode;
- Unapređenje efikasnosti proizvodnje mlijeka u planinskim područjima.

Skupina stručnjaka iz instituta u Thieni obilazi znanstvene i privredne stočarske i mlječarske organizacije u zemljama-članicama. U Hrvatskoj je odražan sastanak 19. travnja 1990. godine u Novigradu na Dobri, u organizaciji Udruženja mlječarskih radnika i Mlječare »Dukat«.

Sastanku su prisustvovali direktor Instituta u Thieni dr. Luigi Bartoli, dr. Luigino Disegna, zamjenik direktora, i dr. Amalica Fellin, te 18 stručnjaka iz Fakulteta poljoprivrednih znanosti u Zagrebu, Republičkog komiteta za poljoprivrednu i šumarstvo, Stočarskog seleksijskog centra, Mlječare »KIM« iz Karlovca, Mlječare »Vindija« Varaždin, Mlječare »Dukat« Zagreb, i tajnik Udruženja mlječarskih radnika SR Hrvatske.

Dr. L. Bartoli je predložio da se ne raspravlja samo o navedenim temama iz programa »Alpe-Jadran« nego i o drugim interesantnim temama iz bilateralnih odnosa pokrajine Veneto i Hrvatske.

Navodi kako bi zajedničke kriterije i metode analiza za procjenu vrijednosti mlijeka trebalo povjeravati Saveznom institutu za mlječarstvo u Passingu (Austrija), ali još do sada nema odgovora o pristanku na suradnju iz tog instituta.

Organizirana su istraživanja o utjecaju genetskih svojstava proteina u mlijeku na proizvodnju sireva.

Istraživanja pokazuju da mlijeko koje sadrži BB-varijantu — kapa-kazeina koagulira brže nego ono s AA ili AB varijantom. Istraživanja se odnose na mlijeko smede, a uključuju i simentalsku pasminu goveda. U istraživanjima sudjeluju Biotehnički fakultet u Ljubljani i Beču.

O detaljnim laboratorijskim istraživanjima metodom elektroforeze ili PAGE govorila je dr. Fellin, a na temelju rezultata analiza mlijeka krava sivo-smede pasmine.

O metodama i kriterijima ocjenjivanja kvalitete mlijeka i plaćanja mlijeka govorio je dr. L. Disegna te informirao da u Venetu razlikuju 4 klase kvalitete mlijeka, od kojih se za dvije predviđa premija.

Kontrola se obavlja dva puta mjesечно, a uključuje pet parametara — tri mikrobiološko-higijenska i dva kemijska.

Rad na uvođenju novih parametara za određivanje kvalitete mlijeka počeo je 1971. godine uz veće poteškoće i mnogo rada s proizvođačima mlijeka. Godine 1976. akcija se proširila i na one proizvođače koji predaju mlijeko za proizvodnju tvrdih sирова. Uvođenjem premija i kazni za kvalitetu mlijeka silno se povećalo traženje stručne pomoći. Dr. Bartoli je naglasio da je plaćanje mlijeka prema kvaliteti jedini način da ona bude što bolja, a to se u Bavarskoj postiglo već prije 50 godina. Stručne savjetodavne organizacije kao i veterinarsku pomoć financira vlada pokrajine Veneto. Savjeti proizvođačima uključuju prvenstveno ishranu krava.

U cilju povećanja efikasnosti proizvodnje mlijeka u planinskim područjima provode se kemijske analize kvalitete biljne hrane s livada kako bi se utvrdila formula za brzo, ekonomično i lako određivanje hranidbenih karakteristika. U tome suraduju odnosni instituti sa Sveučilišta u Padovi. Određuju se količine suhe tvari, proteina, eteričnih supstanci i probavljivost. Radni sastanak o toj temi održat će se u Thieni i Padovi od 21—23. svibnja 1990. godine.

Radna grupa za stočarstvo nastojat će ujednačiti kriterije ocjenjivanja bikova, a naročito njihovih genetskih karakteristika vezanih na proizvodnju mlijeka. Svjesna velikih razlika koje postoje u kriterijima u zemljama—članicama, grupa je najprije sastavila jedan upitnik kako bi potom u zajedničkim stručnim raspravama nastojali usvojiti kriterije koji bi vrijedili u svim zemljama—članicama.

Hrvatska tek mora dostaviti taj popunjeni upitnik. Budući da je u okviru suradnje vlada pokrajine Veneto i Hrvatske, na inicijativu vlada Republike Italije i Jugoslavije ostvarena konkretna suradnja oko izgradnje Centra za reprodukciju domaćih životinja u Križevcima, a prema posebnoj želji dr. L. Bartoli, dr. Petar Bosnić informirao je o toku izgradnje Centra i o dosadašnjoj pomoći talijanske strane u nabavi opreme i specijalizaciji naših stručnjaka u odgovarajućim talijanskim znanstvenim institucijama.

Po završetku sastanka, sudionici su obišli proizvodni objekt PJ Novigrad na Dobri, a upoznali su i dio proizvodnog programa mljekare »Dukat«.

Vladimir Tretinjak, dipl. ing